نام و نام خانوادگی: **نام درس :ادبیات۳** **پایه : دوازدهم** **رشته تحصیلی :** **تعداد صفحات : ۴عدد**	**بسمه تعالی** **اداره آموزش و پرورش** **امتحانات** **دبیرستان**	**نام دبیر :** **تاریخ :** **زمان : ۶۰ دقیقه** **نمره با عدد :** **نمره با حروف:**

الف – قلمروزبانی (۷/۵نمره)

۱/۵

۱- معنای واژه های مشخص شده را بنویسید.

الف)هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است و چون بر می آید مفرّح ذات

ب)باید حد زند هشیار مردم،مستارا

ج)بخروش چو شر زشیر ارغم

د)تن زجان و جان زتن مستور نیست

ه)جزیره های کوچک بزرگ بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است

ن)چشمه آبی سرد که تموز سوزان کویر ،گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید

۱

۲- در جملات و عبارات زیر واژه های نادرست را بیابید و صحیح آن را بنویسید.

الف)آکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف

ب)گفت از بحر غرامت جامه ات بیرون کنم

ج)کافور بر آن ظماد کردند

ه)حق تعالی بنده ای را گزید و مستقرق گردانید

۰/۵

۳- املای صحیح کلمات را از داخل کمانک پیدا کنید.

الف) نامه های گریه آلود آن امام راستین که همچون این شیعه گمنام و(قریبش،غریبش)سر در حلقوم چاه می برد و می گریست

ب)گمان می کند به(غایت الغصوای-غایت القصوای) مقصود خود رسیده است.

۴-متن زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید.

فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد

الف)نوع((را))در جمله بالا را مشخص کنید.

۰/۲۵

ب)نوع حذف فعل در عبارت بالا را بنویسید؟

۰/۲۵

ج)یک نمونه ترکیب وصفی و یک مورد ترکیب اضافی در متن بالا پیدا کنید؟

۰/۵

۵- روابط معنایی هر کدام از واژه های زیر را بنویسید. ۰/۵

فصل- بهار: استبعاد- دوری:

۶-در ابیات زیر کاربرد معنایی کلمه های مشخص شده را بررسی کنید. ۱

الف)چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور

ب)گر ایدونک دستور باشد کنون بگوید سخن پیش تو رهنمون

۷-نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید؟

آتش عشق چنان گرداند که همه جهان،آتش بیند ۰/۵

۸- درکدام گزینه نقش واژه مشخص شده مسند است؟ ۰/۵

الف)این رفتار تو مرا قانع می کرد

ب)تن زجان جان زتن مستور نیست لیک کس را دیده جان دستور نیست

۹- وابسته ی وابسته ونوع آن را در موارد زیر نشان دهید. ۰/۵

الف)قلب آن کویر بی فریاد ب)تفرج گاه مردم کویر

۱۰- در متن زیر یک وابسته ی وابسته از نوع ممیز و یک قید صفت پیدا کنید.

یک چادر نسبتاً بزرگ که بیشتر از پنجاه متر قطر داشت در وسط محوطه شهر زده اند. ۰/۵

قلمرو ادبی(۴نمره)

۱۱- نمونه های گروه الف دارای کدام یک از آرایه های گروه ب هستند؟(در گروه ب یک مورد اضافی است)

(الف)	(ب)
الف)ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند/تا تونانی به کف آری و به غفلت نخوری	(اسلوب معادله)
ب)تا چشم بشر نبیندت روی/بنهفته به ابر، چهر دل ببند	(جناس تام)
ج)عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را/سیل یکسان می کند پست و بلند راه را	(مجاز)
د)کاووس کیانی که کی اش نام نهدند/کی بود؟کجا بود؟کی اش نام نهادند؟	(حسن تعلیل)
	(تشبیه)

۱

۱۲- در بیت زیر کدام کلمات مفهوم نمادین دارند؟مفهوم هریک را بنویسید. ۱

ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

۱۳- در متن زیر آرایه(متناقض نما و تشبیه) را نشان دهید؟ ۰/۵
و آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام در سموم سرد این عقل بی درد پژ مرد

۱۴- دماوندیه اثر کدام شاعر است و در چه قالبی سروده شده است؟ ۰/۵

۱۵-در مصراع دوم بیت زیر مشبه و مشبه به را مشخص کنید. ۰/۵
بگرای چو اژدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارقند

۱۶-آثار زیر متعلق به کدام نویسندگان است؟ ۰/۵
الف)فی حقیقت العشق ب)از پاریز تا پاریس

قلمرو فکری(۸/۵نمره)

۱۷-معنی و مفهوم ابیات و عبارت های زیر را به فارسی روان برگردانید. ۰/۵
الف)در این دوشهر تنها یک سر پری زدیم ۰/۵
ب)با جان بودن به عشق در سامان نیست ۰/۵
ج)یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد ۱
د)بر کش زسر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند
ر)تن زجان و جان زتن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست ۱
ن)اطفال شاخ را بر قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده ۱

۱۸-مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. ۰/۵
الف)هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی بر کند/وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای
ب)این مدعیان در طلبش بی خبران اند/کان را که خبر شد خبری باز نیامد

۱۹-مفهوم مربوط به هر بیت و عبارت را انتخاب کنید و جلوی بیت بنویسید(یک مورد اضافی است) ۲
(از چاله درآمدن و به چاه افتادن-شکوفه زدن درختان- سر سبز شدن درختان در بهار-دعوت به قیام و مبارزه- اشتیاق پایان ناپذیر عاشق)
الف)درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته(_____)
ب)گر آتش دل نهفته داری سوزت جانت به جانت سوگند(_____)
ج)از بیم عقرب جراره ی دموکراسی قرن بیستم ناچار شده به مارغاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.
(_____)
د)هرکه جز ماهی زآبش سیر شد هرکه بی روزی است روزش دیر شد(_____)

۲۰-به غزل هایی که محتوای آنها بیشتر ــــــــــــ و ــــــــــــــ است غزل اجتماعی می گویند. ۰/۵

۲۱- سروده زیر با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟

من نمازم را وقتی می خوانم که اذانش را باد گفته باشد سر گلدسته سرو/ من نمازم را پی تکبیره الاحرام علف می خوانم.

الف)درختان کهنی که سالیان دراز سر بر شانه هم دادند،آب را تا باغستان و مزرعه مشایعت می کنند. ۰/۵

ب)درختش،کوهش،هر صخره سنگش و سنگ ریزه اش آیات وحی را بر لب دارد و زبان گویای خدا می شود.

۲۲-در بیت((آگه نیستی از سر درافتادت کلاه/گفت:در سر عقل باید،بی کلاهی عار نیست))مفهوم کنایی از سر درافتادت کلاه چیست؟

۰/۵